

Eitem: 13

Teitl: Adroddiad diweddarau risg

Gweithredu / Action required	Er gwybodaeth a sicrwydd
Amseru / Timing	Adrodd arferol
Argymhelliad/ Recommendation	Gofynnir i'r Bwrdd dderbyn yr adroddiad diweddarau risg hwn er sicrwydd a gwybodaeth. Mae'r adroddiad wedi'i ailddatblygu a'i fformat wedi'i newid, yn unol â chais y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg i ddarparu dadansoddiad o weithgarwch a gwybodaeth am rwydwaith y cofrestrau risg a phroffil cyfredol y risgiau ar draws Llais. Mae'n disodli'r dull naratif blaenorol yr oedd y Pwyllgor wedi gofyn amdano dros y flwyddyn ddiwethaf. Bydd y dull newydd hwn yn parhau i gael ei adeiladu ar y misoedd nesaf i ddarparu rhagor o wybodaeth am newidiadau a thueddiadau, lle bo angen. Fodd bynnag, disgwylir y bydd y dangosfwrdd, pan fydd wedi'i gwblhau o'r diwedd, yn darparu'r wybodaeth honno'n uniongyrchol ar un dudalen a bydd hefyd yn cynnig cyfle i gael adroddiad rhyngweithiol. Mae'r adroddiad hefyd yn adlewyrchu sefyllfa'r sefydliad wrth i ni barhau i weithredu'r Strategaeth Rheoli Risg a gytunwyd gan y Bwrdd ym mis Mawrth 2025. Mae hyn yn cynnwys diweddariad ar yr asesiad diweddar a wnaed gan ein harchwilwyr mewnol ar y cynnydd gyda'r gwaith hwn. Hefyd, y trefniadau a wnaed ar gyfer gweithdy risg a noddwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg a gynhaliwyd fore 4 Mawrth 2026.
Risg/Risk	Gallai methu â nodi a rheoli ein risgiau sefydliadol arwain at ganlyniadau tymor byr a thymor hwy i Llais.
Cyllid/Finance	Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol uniongyrchol i'r adroddiad hwn heblaw am y risgiau hynny sy'n cwmpasu materion ariannol yn uniongyrchol neu sydd ag elfennau buddsoddi yn gysylltiedig â nhw.

Amcan cynllun blynyddol/Annual plan objective	Mae ein prosesau risg yn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd, pwyllgorau, a'n Tîm Gweithredol bod yr holl risgiau strategol a gweithredol wedi'u nodi a'u bod yn cael eu rheoli'n effeithiol. Mae'r sefydliad yn parhau i gynnal cofrestr risg gorfforaethol a chyfres o gofrestrau risg rhanbarthol a rhai sy'n seiliedig ar swyddogaethau. Mae'r gwaith ar reoli risg yn rhan o'n trefniadau llywodraethu a sicrwydd yn unol â Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a chyflawni'r Cynllun Blynyddol ar gyfer 2025/2026. Mae gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg rôl allweddol ar ran y Bwrdd wrth graffu ar ddull y sefydliad o ymdrin â risg a chynghori ar ddatblygiad parhaus dull y sefydliad o reoli risg. Adolygodd y pwyllgor y diweddariad hwn ynghylch rheoli risg a'r proffil risg ddiwethaf yn ei gyfarfod ar 4 Mawrth 2026,
Ecwiti, Amrywiaeth a Chynhwysiant / Equity, Diversity & Inclusion	Nid oes unrhyw faterion ecwiti, amrywiaeth a chynhwysiant uniongyrchol yn ymwneud â'r adroddiad hwn, ond gallai fod nodweddion ym mhob risg.
Cyfathrebu/Communications	Ticiwch un o'r blychau canlynol os bydd y gweithgaredd hwn yn cael effaith ar: Mewnol: ein pobl ☒ Allanol: ein cwsmeriaid/partneriaid/rhanddeiliaid ☒ Allanol: enw da ein sefydliad ☒
Cymeradwyaeth/Approval/Clearance	Mae'r papur hwn wedi cael ei glirio gan Alyson Thomas, Prif Weithredwr.
Trafodaethau neu benderfyniadau blaenorol/Previous discussions or decisions	Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o'r gwaith gweithredu parhaus mewn ymateb i'r strategaeth rheoli risg gymeradwy a'r gweithgaredd datblygu dangosfwrdd.
Awdur/Cyflwynwr/Author/Presenter	Richard Bevan, Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol ac Ysgrifennydd y Bwrdd/Karla Lee, Rheolwr Llywodraethu a Risg.
Dyddiad/Date	6 Mawrth 2026

Cefndir/Cefndir a Manylion/ Detail

Mae'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg ar ran y Bwrdd wedi bod yn ymwneud â gwaith datblygu ar reoli risg dros y flwyddyn ddiwethaf, dan arweiniad y Tîm Gweithredol.

Mae'r adroddiad hwn yn parhau i ymateb i'r awgrymiadau a wnaed gan y Pwyllgor ynghylch adrodd. Felly, mae'r adroddiad hwn yn symud i ffwrdd o'r arddull adroddiad risg naratif a ofynnwyd amdano yn flaenorol a ddefnyddiwyd ar gyfer cyfarfodydd y Bwrdd a'r pwyllgorau yn ddiweddar. Fel yr awgrymwyd gan y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg yn ei gyfarfod ar 10 Rhagfyr 2025, mae adroddiad newydd, symlach wedi'i ddatblygu gyda 3 llinyn allweddol. Dyma drosolwg o broffil y risgiau ar draws Llais, copi o'r gofrestr risg gorfforaethol (atodiad 1), a chopi o'r dangosfyrddau risg cyfredol (atodiad 2).

Mae ein dull a'n fframwaith risg hefyd wedi bod yn destun archwiliad mewnol wedi'i gynllunio'n ddiweddar, a ddaeth i'r casgliad y gall y sefydliad gymryd "sicrwydd rhesymol" ynghylch gweithrediad presennol dull risg Llais. Gwelir hyn yn gynydd cadarnhaol mewn cyfnod byr o ystyried bod y strategaeth wedi'i chymeradwyo ym mis Mawrth 2025, dechreuodd Rheolwr Llywodraethu a Risg newydd ym mis Awst 2025 a gwnaed y gwaith maes ar gyfer yr archwiliad yn ystod mis Hydref a mis Tachwedd 2025.

Mae gwaith hefyd wedi bod yn parhau ynghylch cwblhau dangosfyrddau risg corfforaethol a risg rhanbarthol a swyddogaethol integredig mewn un fformat adrodd, sydd yn atodiad 2. Bydd y dangosfyrddau'n gynyddol rhyngweithiol a byddant yn cael eu stampio â dyddiad ac amser i fod yn glir ynghylch pryd y diweddarwyd y wybodaeth ddiwethaf. Y bwriad yw y bydd aelodau'r Pwyllgor a'r Bwrdd yn gallu gweld y dangosfyrddau mewn amser real a rhyngweithio â nhw.

Proffil risg:

Mae proffil risg Llais yn rhoi trosolwg o'r risgiau a'r bygythiadau posibl cyfredol i gyflawni a gweithrediad rolau a chyfrifoldebau'r sefydliad, yr effaith bosibl ar gyflawni ein cynlluniau datganedig ac yn darparu canllaw i helpu dewisiadau buddsoddi, penderfyniadau strategol a dulliau sefydliadol.

Gall y proffil risg newid yn rheolaidd a bod yn broses ddeinamig gan fod ei gydrannau, h.y. cofrestri risg, yn cael eu diweddarau a'u hasesu o fis i fis. Mae'r ystyriaethau risg hefyd yn elfen allweddol o'n cynllunio blynyddol, datblygu strategaethau ac adrodd sicrwydd.

Gweler isod ddadansoddiad o broffil cyfredol cofrestrau risg sefydliadol sy'n nodi ble mae newidiadau wedi digwydd ers yr adroddiad diwethaf. Yn y dyfodol, bydd yr adroddiad hwn hefyd yn ceisio darparu rhagor o wybodaeth am dueddiadau, ond rhagwelir y byddai hyn yn cael ei ddarparu drwy'r dangosfyrddau.

Cofrestr risg corfforaethol – Chwefror 2026

Ar 28 Chwefror 2026 roedd cyfanswm o 17 risg ar y gofrestr risg gorfforaethol. Mae crynodeb o'r risgiau hyn wedi'i amlinellu isod:

- 3 risg gyda'r sgôr o 20 ac uwch (risgiau critigol uchel iawn)
- 5 risg gyda'r sgôr 13 – 18 (risgiau materol uchel)
- 9 risg gyda'r sgôr o 5-12 (risgiau canolig y gellir eu rheoli)
- 0 risg gyda'r sgôr 1 – 4 (risgiau dibwys isel)

Proffil gweithgaredd:

- Ychwanegwyd 1 risg newydd:
 - Effaith Etholiadau'r Senedd – ar sgôr risg o 12
- Gostyngwyd 1 risg:
 - Disgwyliadau'r cyhoedd a rhanddeiliaid – o sgôr risg o 12 i 8 oherwydd cyflawni gweithgaredd cyfathrebu ac ymgysylltu sylweddol yn ystod y misoedd diwethaf. Mae datganiadau cyhoeddus proffil uchel ac ymgyrchoedd cyfathrebu wedi'u cyflwyno gan gynnwys y digwyddiad yn y Senedd ym mis Ionawr i lansio Egwyddorion y Bobl Llais a'r allbynnau o'r rhaglen Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Garem a gynhaliwyd ddiwedd y llynedd.

- Cynyddwyd 1 risg:
 - Salwch staff – o sgôr risg o 15 i 20 yn y tymor byr oherwydd absenoldeb annisgwyl oherwydd salwch a materion personol eraill nifer o'r uwch dimau ar draws Llais. E.e., y Tîm Gweithredol a Chyfarwyddwyr Rhanbarthol. Mae trefniadau wrth gefn a darpariaeth wedi'u rhoi ar waith, a rhagwelir y bydd y risg hon yn lleihau eto yn yr adolygiad nesaf.

Cofrestrau risg rhanbarthol a swyddogaethol – Ionawr 2026

Ar 31 Ionawr 2026 roedd cyfanswm o 79 o risgiau ar draws rhwydwaith y cofrestrau risg rhanbarthol a swyddogaethol, a adolygir yn fisol gan yr arweinwyr risg a'r Rheolwr Llywodraethu a Risg. Mae'r Tîm Gweithredol hefyd yn monitro'r gofrestr risg gorfforaethol a phroffil risgiau sefydliadol mewn cyfarfod monitro misol. Mae'r arweinwyr risg gweithredol hefyd yn cymryd rhan mewn trafodaethau ac yn monitro risgiau o ddydd i ddydd gyda'u timau priodol.

Mae crynodeb o broffil y risgiau ar draws y cofrestrau rhanbarthol a swyddogaethol wedi'i amlinellu isod:

- 6 risg gyda'r sgôr o 20 ac uwch (risgiau critigol uchel iawn)
- 16 risg gyda'r sgôr 13 – 18 (risgiau materol uchel)
- 40 risg gyda'r sgôr o 5-12 (risgiau canolig y gellir eu rheoli)
- 17 risg gyda'r sgôr 1 – 4 (risgiau dibwys isel)

Gweithdy Risg: Yn ddiweddar hefyd, noddodd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg weithdy risg, a ddaeth ag Aelodau'r Bwrdd, y Tîm Gweithredol a chynrychiolwyr o Tîm Arwain ynghyd. Hwyluswyd y gweithdy gan gydweithwyr o Archwilio Mewnol a rhoddodd gyfle i fyfyrion ar ddull cyffredinol Llais o reoli risg, gweithredu'r strategaeth rheoli risg ac i drafod arfer da mewn rheoli risg. Mae sesiwn bellach wedi'i chynllunio i gynnal gweithdy ychwanegol ac adolygu datganiad archwaeth risg y sefydliad. Bydd y sesiwn hon yn cael ei chynllunio yn ystod y misoedd nesaf.

Argymhellion/ Recommendations

Gofynnir i'r Bwrdd nodi'r adroddiad risg hwn sy'n darparu'r asesiad o'r risgiau allweddol i'r sefydliad. Hefyd i nodi'r datblygiadau pellach a gynlluniwyd i adrodd ar risg h.y., cwblhau dangosfyrddau adrodd, gwybodaeth olrhain ychwanegol ar dueddiadau a gweithdy ychwanegol i'r Bwrdd adeiladu ar y digwyddiad a gynhaliwyd ar 4 Mawrth 2026.